

Nazwa przedmiotu: Autooksydacja i antyoksydanty (1200-2MON11L)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Autoxidation and Antioxidants

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Chemii

Przedmiot dla jednostki: Wydział Chemii

Język wykładowy:

polski

Strona WWW:

<http://www.chem.uw.edu.pl/people/AMyslinski/Litwin/litwin1.html>

Skrócony opis:

Podstawy chemii procesów rodnikowych. Stabilność i reaktywność rodników. Metody detekcji i badania kinetyki. Laboratoryjne metody wytwarzania wolnych rodników. Reakcje łańcuchowe. Reaktywne formy tlenu - przegląd rodników i quasi-rodników biorących udział w procesach utleniania rodnikowego. Elementy chemii lipidów – klasyfikacja i reaktywność lipidów. Budowa i właściwości błon komórkowych. Opis kinetyczny autooksydacji. Podatność lipidów mono-, di- i polienowych oraz innych biocząsteczek na autooksydację. Fotoutlenianie. Autooksydacja enzymatyczna. Inhibicja prewencyjna – enzymy przeciwdziałające autooksydacji. Wygaszacze tlenu singletowego. Inhibicja interwencyjna procesu autooksydacji. Kinetyka inhibitowanej autooksydacji. Podział antyoksydantów interwencyjnych. Kwas askorbinowy, karotenoidy, tokoferole, flawonoidy. Synergizm-współdziałanie antyoksydantów.

Opis:

Podstawy chemii procesów rodnikowych. Stabilność i reaktywność rodników. Metody detekcji i badania kinetyki. Laboratoryjne metody wytwarzania wolnych rodników. Reakcje łańcuchowe. Reaktywne formy tlenu - przegląd rodników i quasi-rodników biorących udział w procesach utleniania rodnikowego. Elementy chemii lipidów – klasyfikacja i reaktywność lipidów. Budowa i właściwości błon komórkowych. Opis kinetyczny autooksydacji. Podatność lipidów mono-, di- i polienowych oraz innych biocząsteczek na autooksydację. Fotoutlenianie. Autooksydacja enzymatyczna. Inhibicja prewencyjna – enzymy przeciwdziałające autooksydacji. Wygaszacze tlenu singletowego. Inhibicja interwencyjna procesu autooksydacji. Kinetyka inhibitowanej autooksydacji. Podział antyoksydantów interwencyjnych. Kwas askorbinowy, karotenoidy, tokoferole, flawonoidy. Synergizm-współdziałanie antyoksydantów.

Literatura:

Grzegorz Bartosz: Druga twarz tlenu, PWN, Warszawa, 2006

B. Halliwell, J. Gutteridge: Free Radicals in Biology and Medicine, 4th edition, Oxford University Press, 2007

J. Perkins: Radical Chemistry, Ellis Horwood, London, 1994

L. Packer, J. Fuchs (Eds): Vitamin E in health and disease, Marcel Dekker Inc. New York 1992

R. A. Larson: Naturally occurring antioxidants. CRC Press, Boca Raton -New York, 1997

Cadenas E., Packer L. (Eds.): Handbook of antioxidants, Marcel Dekker, New York, 1996

Afanas'ev I. B.: Superoxide ion: Chemistry and biological implications. vol. 1-II, CRC Press, Boca Raton, 1989

Efekty kształcenia:

Słuchacze wykładu powinni wykazać się wiedzą o mechanizmie autooksydacji lipidów oraz orientacją w metodach badania i metodach przeciwdziałania temu procesowi, będą potrafili posługiwać się literaturą dotyczącą autooksydacji i antyoksydantów.

Metody i kryteria oceniania:

punktowany egzamin pisemny lub praca semestralna, ocena końcowa zależna od liczby punktów

Praktyki zawodowe:

nie dotyczy

Rodzaj przedmiotu

monograficzne

Tryb prowadzenia

w sali

Założenia (opisowo)

nie dotyczy

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS)	1,5	2010L	